

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Petrem Sedlákem, Ph.D. ve věci

žalobce: **P. K.**
bytem

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2017, č. j. 44169-6/2017-900000-304.1,
sp. zn. 34352/2014-630000-12

takto:

- I. Rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 13. 7. 2017, č. j. 44169-6/2017-900000-304.1, sp. zn. 34352/2014-630000-12 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 14.238 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně dne 20. 9. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, č. j. 44169-6/2017-900000-304.1, sp. zn. 34352/2014-630000-12, ze dne 13. 7. 2017, doručeného dne 20. 7. 2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), včetně souvisejícího rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve všech výrocích, Celního úřadu pro kraj Vysočina, č. j. 503-4/2015-630000-12, sp. zn. 34352/2014-630000-12, ze dne 19. 1. 2014 (dále jen „rozhodnutí prvního stupně“).

2. Žalobce předně namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu, jelikož žalovaný nesprávně odmítl provést jím navržené důkazy k prokázání jeho skutkových tvrzení. Dále žalobce nesoulad výroku rozhodnutí správního orgánu s ustanovením § 77 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, pro neuvedení formy zavinění. Následně brojil proti nesprávnému posouzení formy zavinění přestupku žalovaným a nepřezkoumatelnosti jeho závěrů v této otázce pro jejich vnitřní rozpornost. Namítl, že se ze strany řidiče při spáchání přestupku jednalo spíše o „omyl“, než o úmysl. Brojil i proti výši sankce, která je dle jeho názoru nepřiměřeně vysoká, a je v rozporu se zásadou nestranného a objektivního postupu, zásadou materiální rovnosti a zásadou legitimního očekávání.
3. Vedle uvedených námitek obsáhle brojil proti postupu při rozhodování správních orgánů o námitce podjatosti Generálního ředitelství cel a namítl i samostatně podjatost úředních osob. Poukázal na to, že před vydáním rozhodnutí ve věci vznesl námitku podjatosti dvou oprávněných úředních osob a dále namítl, že i představený výše zmíněných oprávněných úředních osob, Mgr. Ing. L. K., který rozhodoval o námitce podjatosti vznesené proti nim, je podjatý, avšak žalobce nemůže proti němu vznášet námitku podjatosti dle správního řádu, neboť řízení před správním orgánem již bylo skončeno vydáním pravomocného rozhodnutí.
4. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 5. 12. 2017 navrhl zamítnutí žaloby s tím, že jednotlivé uplatněné žalobní námitky nejsou důvodné. V případě namítaného nedostatečného zjištění skutkového stavu odkázal na výsledky zasahujících policistů a vyjádřil se k důvodům, proč neshledal jako důvodné realizovat důkaz výpovědí Ing. J. K. K namítané vadě výroku rozhodnutí odkázal na skutečnost, že rozhodnutí o přestupku bylo vydáno před účinností zákona č. 250/2016 Sb. a na napadené rozhodnutí se ustanovení § 77 zákona o přestupcích nepoužije. Za lichou po podrobném rozboru označil i přdestíranou argumentaci ve vztahu k posouzení formy zavinění. Velmi detailně se žalovaný vyjádřil i k uplatněným námitkám podjatosti a rozhodování o nich s tím, že podle jeho názoru byl procesní postup žalovaného v souladu se zákonem. Stejně tak podle jeho názoru nebyly důvodné ani námitky, které směřovaly proti výši sankce.
5. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
6. Po nařízeném jednání dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, k čemuž vedlo posouzení námitek souvisejících s námitkami podjatosti, které uplatnil žalobce v rámci správního řízení, a to aniž by soud posuzoval důvodnost ostatních námitek (viz níže).
7. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce v reakci na výzvu žalovaného ze dne 25. 5. 2017, která navazovala na pravomocný rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 4. 2017 ve věci sp. zn. 22A 25/2015, doplnil odvolání podáním ze dne 24. 6. 2017, přičemž v tomto doplnění jednak požadoval sdělení úřední osoby za účelem námítky podjatosti a dále samostatně vznesl systémovou námitku podjatosti celého Generálního ředitelství cel jako

orgánu. Teprve následně uplatnil v podání ze dne 12. 7. 2017 námitku podjatosti konkrétních úředních osob,

Mgr. Ing. P. a Mgr. Ř.

8. Skutečnost, že se jednalo o systémovou námitku podjatosti, je z citovaného doplnění odvolání jasně patrná. Žalobce jednak výslovně uvedl, že namítá podjatost celého Generálního ředitelství cel a všech jeho zaměstnanců, a dále jasně uvedl důvod, proč podjatost celého Generálního ředitelství cel namítá, a to proto, že GŘC jako žalovaný v předcházející věci jasně vyjádřilo v řízení před krajským soudem, že žádné námitky účastníka řízení nemohou nic změnit na rozhodnutí žalovaného. Je tedy evidentní, že vznesená námitka je vymezena jak personálně, tak i věcně, a nebyl proto dán žádný důvod pochybovat o tom, o jakou se jedná námitku podjatosti, tj. že jde evidentně o námitku systémové podjatosti a nikoliv o neurčitou námitku podjatosti vůči konkrétním, později specifikovaným úředním osobám.
9. Otázka systémové podjatosti byla již opakovaně a zcela jasně řešena judikaturou správních soudů obou stupňů a i rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu, a to primárně ve vztahu ke stavebnímu řízení. Nicméně judikatura se vyjádřila k systémové podjatosti i v případě dopravních přestupků.
10. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 4. 2013, č. j. 3 As 2/2013-22, konstatoval: *„Rozhodování o námitce podjatosti je totiž založeno na hierarchickém principu [srov. dikci § 14 odst. 2 (in fine) nebo odst. 3 správního řádu], neboť o podjatosti hierarchicky níže postavené úřední osoby rozhoduje úřední osoba postavená výše. Směřuje-li tedy námitka podjatosti proti všem osobám na všech stupních hierarchie, která je limitována nejvyšším stupněm (starostou, v daném případě primátorem města – srov. § 109 odst. 1 zákona o obcích, podle kterého je starosta v čele obecního úřadu starosta, který je služebně nadřízen i tajemníkovi /§ 109 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích/), je nevyhnutelné, že v posledním stupni by musel nejvýše postavený úředník rozhodovat o své vlastní podjatosti, což by bylo v rozporu s výše citovanou zásadou nemo iudex in causa sua. Služebně nadřízená osoba starostovi neexistuje a z toho vyplývá, že rozhodovat tedy bude služebně nadřízený orgán. Uvedené argumentaci odpovídá i závěr č. 63 poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 26. 11. 2007 vztahující se k námitce podjatosti starosty obce, kde se mimo jiné uvádí, že „o námitce podjatosti proti starostovi obce rozhodne v přenesené působnosti krajský úřad“ (citovaný závěr je dostupný na www.mvcr.cz). Pro úplnost je třeba poznamenat, že i tato zásada není absolutní a naráží na chápání pojmu suverénního státu, kterému není žádná jiná moc nadřazená (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119, odstavec pod bodem 59, obdobně § 14 odst. 6 správního řádu).“*
11. V případě, že žalobce v podání ze dne 24. 6. 2017 vznesl námitku systémové podjatosti žalovaného, tak do doby rozhodnutí nadřízeného orgánu žalovaného, tj. ministerstva financí, nebyl žádný ze zaměstnanců žalovaného, tj. ani Mgr. Ing. K., oprávněn rozhodnout o námitce podjatosti úředních osob, která byla vůči Mgr. Ing. P. a Mgr. Ř. vznesena podáním ze dne 12. 7. 2017.
12. Pokud usnesením ze dne 13. 7. 2017, č. j. 45225/2017-900000-30, Generální ředitelství cel, resp. Mgr. Ing. K., jako osoba služebně nadřízená oběma oprávněným úředním osobám, o námitce podjatosti oprávněných úředních osob rozhodl, učinil tak nezákonně. Tuto

nezákonnost nemůže zpětně zhojit ani navazující postup ministerstva financí a žalovaného, kteří po právní moci nyní napadeného rozhodnutí procesně správně o námitkách podjatosti rozhodli, neboť soud přezkoumává zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí ke dni jeho vydání.

13. Soud nemůže v této souvislosti opominout ani to, co následně konstatovalo ve svém rozhodnutí ze dne 5. 9. 2017, č. j. MF-23883/2017/3902-3, kterým bylo posuzováno odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2017, i ministerstvo financí, a to, že mimo zatížení rozhodování vadou předchozího nevyřešení námitky systémové podjatosti zatížilo Generální ředitelství cel rozhodování o námitce podjatosti oprávněných úředních osob též další procesní vadou, když o námitkách rozhodlo, aniž odstraňovalo vady podání žalobce ze dne 12. 7. 2017. K povinnosti odstraňovat vady neurčité námitky podjatosti lze odkázat na již citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 3 As 2/2013, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl: *„pokud považoval magistrát vznesenou námitku za neurčitou, či jiným způsobem vadnou, měl vyzvat žalobce k její specifikaci (aby např. uvedl důvody podjatosti proti konkrétním osobám, které budou v dané věci rozhodovat).“*
14. Uvedené znamená, že žalobce důvodně namítal, že žalovaný postupoval procesně špatně, pokud rozhodl o námitce podjatosti, aniž by znal konkrétní důvody podjatosti úředních osob podílejících se na rozhodování, neboť námitka byla podána blanketní a žalobce nebyl vyzván k jejímu doplnění, a to v rozporu s ustanovení § 37 odst. 3 správního řádu.
15. Z obsahu správního spisu tak vyplynuly dvě zcela zásadní procesní vady, které mohly mít vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, přičemž již první z nich, tj. nepostoupení a nerozhodnutí námitky systémové podjatosti před rozhodováním o námitce podjatosti oprávněných úředních osob je fatálním porušením čl. 36 Listiny základních práv a svobod, neboť nikdo nesmí být soudcem ve své vlastní věci, jak tomu ale bylo v nyní projednávané věci, čímž došlo k porušení záruk objektivního a nestranného rozhodování, které náleží mezi významné principy právního státu.
16. Jestliže žalovaný procesně nezákonným způsobem rozhodl o námitce podjatosti oprávněných úředních osob, tak fakticky nebylo o podjatosti těchto oprávněných úředních osob před tím, než tyto posuzovaly odvolání žalobce, rozhodnuto. Za takové procesní situace nebyli ani Mgr. Ing. P. a ani Mgr. Ř. oprávněni ve věci činit jiné, než nezbytně nutné úkony, za což nelze považovat rozhodnutí ve věci samé.
17. Soudu proto nezbylo než zrušit žalobou napadené rozhodnutí dle ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. pro nezákonnost, aniž by se mohl zabývat ostatními námitkami, neboť o námitkách žalobce rozhodly osoby, u kterých nebylo před přijetím rozhodnutí rozhodnuto o jejich případné podjatosti.
18. V dalším řízení je žalovaný vázán shora uvedenými právními názory zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
19. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů

řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů za právní zastoupení advokátem za 2 úkony právní služby (příprava a převzetí věci, podání žaloby) dle ustanovení § 11 vyhl. 177/1996 Sb. tedy 6.200 Kč. Dále náleží žalobci náhrada nákladů za paušální náhradu výdajů podle ustanovení § 13 vyhl. 177/1996 Sb. za tytéž 2 úkony právní služby, tj. 600 Kč. To vše spolu s DPH ve výši 1.428 Kč.

20. Mimo to náleží žalobci náhrada nákladů, které důvodně vynaložil na cestu k soudnímu jednání, v celkové výši 3.008 Kč zahrnující náhradu za pohonné hmoty ve výši 1.254 Kč (vzdálenost 418 km při průměrné spotřebě 8,3 l na 100 km a prokázané ceně pohonných hmot 35,30 Kč/l) a náhradu za amortizaci vozidla ve výši 1.755 Kč (ve výši 4,10 Kč za 1 km při vzdálenosti 418 km) a částka 3.000 Kč za zaplacený soudní poplatek.
21. Celkem tedy náhrada nákladů řízení představuje částku 14.238 Kč.
22. Nad rámec uvedeného soud konstatuje, že v nyní projednávané věci neshledal důvody pro uplatnění ustanovení § 60 odst. 8 s.ř.s., neboť pochybení, pro které dospěl soud k závěru o nutnosti zrušit žalobou napadené rozhodnutí je plně přičitatelné žalovanému a nedošlo k němu ve vazbě na jakékoliv obstrukční či jiné obdobné procesní praktiky (viz rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 73 A 13/2017, www.nssoud.cz).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 18. ledna 2019

Mgr. Petr Sedlák, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.

